

DOĞU VE CENUP AVRUPASINDA SULH VE EMNİYET MUHAFAZA EDİLECEK

BELGRADDA VERİLEN KARARLAR

Niçin, İngiltere ve Fransa ile ittifakı tercih ettik ?

Çünkü Almanya, bizi kendi ihtiraslarının tahakkukuna yardım için, taarruzi bir harbe sürüklemek istiyordu; İngiltere ile Fransa ise, Türkiyeye gayesi sulhu muhafaza ve mütakabil emniyet olan bir ittifak getiriyorlardı da ondan.

Yazan: Abidin Daver

Türkiye, Harp başlamadan dört ay evvel, 1939 mayısında İngiltere ile, aynı senenin haziranında da Fransa ile bir anlaşma yaptı. Türk - İngiliz ittifakının temel atıldığı gündü. Her iki Almanya, Türkiyeye karşı açıkça cephe aldı. Nazi Seferinin, emirlerine göre yazı yazan Alman matbuatı, bir Alman Nazirinin idare ettiği Alman propagandası ve Alman radyosu aleyhimizde şiddetli nesriyate başladılar; bu nunla da kalmadılar, Türkiye'nin içinde dahi Türkiyeye karşı propaganda yapmak cür'etini gösterdiler. Nazi Nazirlerinin idare ettikleri Alman sanayii, Alman tacirleri de, Alman vapur kumpanyaları da aynı yolu tuttular. Almanya ile hududumuz olma - dığı ve binaenaleyh Almanlara karşı kullanılmıyacağı aşikâr olmasına rağmen, Almanya ve Çekoslovakya ısmarlanmış silâhlarımızı vermediler; lokomotiflerimizi, vagonlarımızı vermediler. İnşası ikmal edilmiş ve denize çıkmak üzere olan Batıray denizaltısı gemimizi harpten 15 gün evvel müsadere ettiler. İstanbul'da, Haliç'te inşa etmekte oldukları denizaltı gemilerini - zin Almanyadan gelen bazı kı - sımlarını, İtalyan ve Bulgar li - manlarına gönderdiler. Bu de - nizaltı gemilerimizin yapılma - sını durdurmak için her Carey'e, hattâ umumî grev yaptırmaya bile bsrudularsa da gördükleri a - zîmkârlık karşısında, işe devam - dan başka yol bulamadılar. Al - man vapurları İstanbul'a kadar getirdikleri Türk tacirlerine ait parası ödenmiş malları Bulgar limanlarına çıkardılar ve Türk tacirlerini ziyan soktular. Bu vapurlardaki gazete kâğıtlarını da vermeyerek okullarına Türk matbuatını kâğıtsız bırakıp sus - turmak istediler. Hülâsa, Alman - ya, daha harpten evvel, İngil - tere ve Fransa ile sırf kendi yük - sek millî menfaatlerini düşün - rek Almanyaya karşı bile olmu - yan tedafii bir ittifak akdetti - ği için, Türkiyeye âdetâ düşman muamelesi yapmaya başlamıştır.

Almanya'yı böyle yapmaya sev - keden sebep nedir? Bunu tah - lîl edelim. Türkiye, İngiltere ve Fransa ile dost olur olmaz, Al - manyaya karşı hasım bir cephe almamıştır ki, Almanyanın da mukabelede bulunmakta haklı ol - duğunu kabul edelim.

Almanya, 1914-18 harbinde ol - duğu gibi, bu harpte de Türkiye ile ittifak etmek isteniyordu bu müttefik elinden kaçıracağı için sinirlenmiş ve bize karşı, işte bu sebeple husumet göstermeye baş - lamıştır. Gerçi, Almanlar, res - men ve zahirî Türkiye'nin bita - raf kalmasından başka bir şey istemediklerini söylemiyorlar amma, bu, lâftan ibarettir. Çün - kü, Türkiye İngiltere ve Fransa ile ittifak etmeyip de bitaraf kal - saydı, Almanyanın elinde oyun - cak olmağa mahkûmdur. Alman - ya, Türkiye ihracatının yüzde 75 ini satın almak suretile iktis - adiyatımıza hâkimdir. Bu iktis - adî hâkimiyeti, siyasi tahakkümü - nü temin için bir âlet olarak kul - lanacak ve 1914 de olduğu gibi,

bizi ele geçirerek istediği yolda, istediği şekilde yürütecekti. Bu itibarla bitaraf da kalsaydı, bir kaç ay içinde ister istemez Al - manyanın kucağına düşecekti. Al - manyanın müttefik ve oyun - cağı haline geldikten sonra da, yine 1914 de olduğu gibi, ergeç harbe müdahale ettirilecekti. Çünkü, Türkiye'nin siyasi, coğra - fi ve sevkulceyi vaziyeti, Al - manyanın istediği gibi, harbin yakın ve orta sarkı yayılmasını temine çok müsaittir. Almanya, 1914 deki gibi Türkiye'yi, boğaz - ları İngilizlerle Fransızlara ka - patmaya icbar edecek, Roman - yayı çiğniyerek Balkanlara ve kara, denize inecek, İstanbul bo - ğazından atlayıp Irak, Suriye - ye, hattâ Mısra taarruz edecek - ti; İngilterenin Hindistan yolu - nu tehdide kalkışacaktı. Bunun için 1914-18 de olduğu gibi, Türk ordusunu, Türk kanını kullan - acaktı. Muvaffak olacak mıydı? Hayır olamayacaktı; fakat mes'e - le, muvaffak olup olmamakta de - ğil, Türkiye gibi bir mütte - fik kazanmakta ve bu mütte - fik sayesinde, İngiltereyi bil - hassa Irak petrolleri, Süveyş ka - nalı, Hindistan yolu gibi can da - marlarından tehdit ederek sar - ka büyük kuvvetler tahsis et - miye mecbur eylemekte idi. Bü - yük Harpte, yalnız İngilizler, Türkiye cephesine 2.550.000 as - ker sevketsinler ve 262.604 kişi zaviat vermişler, milyonlarca İngiliz lirası harcamışlardır. 1917 nihayetinde, garp cephesinin en buhranlı zamanlarında Türki - ye cephesinde 880.000 İngiliz askeri harp ediyor ve bu kuv -

ABİDİN DAVER

Bugün 6 SAYFA

Selâmi İzzet Sedes, Kemal Koçer, Osman Cemal, Hâmit Nuri, A. Şekip, Adnan Akın, Faik Bercmen'in yazılarından başka

İskender Fahreddin'in ÇOCUK

Köşesini, bugün neşre başladığımız her kadın ve genç kızın zevkle takip edeceği

Nazan S. Sedes'in EV-KADIN-MODA

Sütunlarını 5 inci say - famızda bulacaksınız

Balkanlarda iktisadî bağlar kuvvetlenecek Almanyanın Vaziyeti

Balkan devletlerinin kat'î bitaraflığı karşısında, tehdit ve tazyikin faydasız olduğu meydana çıktı

Saracoğlu ve Metaksas Belgraddan ayrıldılar
Hariciye Vekilimiz Sofyada Bul - gar Başvekili ile görüşecek

Hariciye Vekilimiz Romanya seyahatinde Meçhul Asker âbidesinde.

Belgrad, 4 (İK DAM muhabi - ri Telefonla bildiriyor) — Balkan Antantı konseyine iştirak eden hariciye vekilimiz Sükrü Sar - coğlu bu gece saat 23 de Semp -

lon ekspresiyile Belgraddan ay - rılmıştır. Aynı trenle Yunan - istan Başvekili Metaksas ve Ro - manya Hariciye nazırı Gafen - (Arkası 3 üncü sayfada)

Resmî Tebliğ

Belgrad, 4 (A.A.) — Balkan konferansı hakkında aşağıda - ki tebliğ nesredilmiştir:

Daimi Konsey azasının sa - mini ve itimat verici bir ha - va içinde yaptıkları görüş te - atisi aşağıdaki hususların itti - fakla müşahade ve tetkikine imkân vermiştir:

1 — Dört devletin doğu - cen - up Avrupasında barış, nizam ve emniyetin muhafazasındaki müşterek menfaatleri,

2 — Dört devletin, Avrupa - nın bu kısmını harpten koru - mak için bugünkü ihtilâf kar - şısındaki vaziyetlerini muha - faza suretile tamamen mu - silihane olan siyasetlerine de - vam hususundaki kat'î karar - ları,

3 — Dört devletin hiçbir kim - senin aleyhine mütevecçih ol - mıyan Antantta birleşmiş kal - mak ve aralarından herbirinin hak, istiklâl ve millî toprak - larının korunmasına müşterek (Arkası 3 üncü sayfada)

Almanya Balkanlardan garbe dönmiye mecbur
Bir Bulgar hey'eti 11 şubatta Bel - gradda müzakerelere başlıyor

Londra, 4 (Husuf) — Balkan konseyi icimaları hakkında mü - talea serdeden siyasi malfiller, Almanyanın Balkanlarda ve bil - hassa Romanyadaki faaliyetini hatırlatarak diyorlar ki:

Balkan konseyi toplantılarını -

da müttefikler kabul edilen iktis - adî bitaraflık kararı Alman teh - ditlerine cevaptır. Almanyanın iktisadî vaziyeti Balkanlarda taz - yik icrasıyle düzelemez bilâkis fena neticeler verebilir. (Arkası 3 üncü sayfada)

ZELZELE

Birçok yerlerde şiddetli sarsıntılar devam ediyor

Felâketzedelere yapılan yardım

Ankara, 4 (İK DAM muhabirin - den) — Buraya gelen habere - re göre, felâket muntakasında sar - sıntılar devam etmektedir. Nik - sar, Zaza, Suşehri ve Erzincan

da yeni zelzeleler olmuş, evvel - ce hasara uğrayan evlerin bir kısmı yıkılmıştır. Diğer taraf - tan felâketzedelere yapılan yar - m (Arkası 3 üncü sayfada)

Valinin Ankara temaslari

Eminönü ve Taksim mûstakbel şekilleri

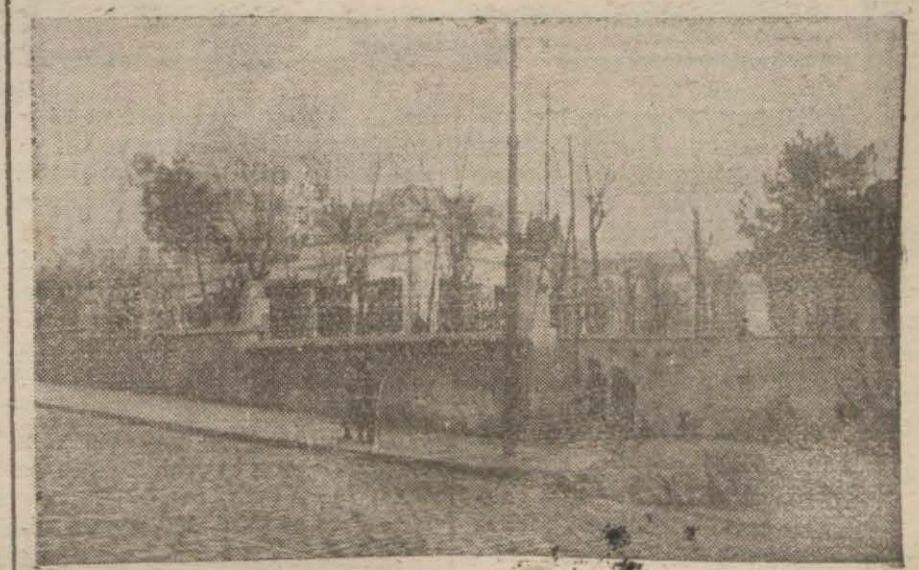

Dominyonlar Nazırı Eden

EDEN'İN NUTKU

"Büyük kuvvetimiz büyük hürriyetimiz - den doğmaktadır."

Londra, 4 (A.A.) — Dömin - yonları nazırı Eden Stratforda söylediği bir nutukta Büyük Bri - tanyaya karşı Göbels'in alayları - nı ve Hitler'in hakaretlerini red - dettikten sonra mali mükellefi - yetlere temas eylemiş ve bu m - kelefiyetlerin yarısının vergiler - le kapatılacağını bildirmiştir. (Arkası 3 üncü sayfada)

Istanbul Şehir Tiyatrosu bina - kolundaki bahçe -

FINLANDİYADA

Sovyet taarruzları şiddetle devam ediyor

On üç Sovyet tayyaresi düşürüldü

Helsinki, 4 (A.A.) — Ladoga gölünün şimalindeki Sovyet taz - yiki devam etmekte ise de hafif - lemiştir. Finler Kitteluomas ve jjo Mo -

nehmi muntakalarında mukabil taarruzda bulunuyorlar. Summa'nın cenubundaki Rus hücumu filen püskürtülmüştür. (Arkası 3 üncü sayfada)

Büyük taarruza hazırlık

Almanya yedi sınıfı daha seferber ediyor

Amsterdam, 4 (A.A.) — 1897 - 1904 Alman ihtiyat sınıflarının silâh altına davet edilmiş oldu - ğu Maasbode gazetesinin Alman cephesi muhabiri tarafından bil -

dirilmektedir. Bu muhabir, di - ğer ihtiyat sınıflarına mensup ba - zı efradın da seferber edilmiş ol - duklarını ilâve etmektedir. (Arkası 3 üncü sayfada)

